

Zajęcia E-1: "Wprowadzenie do programowania dynamicznego"

Cel zajęć i efekty uczenia

Główne cele zajęć / materiał do opanowania:

- Programowanie dynamiczne: metoda bottom-up
- (opcjonalnie) Metoda spamiętywania (memoization)

Zadania do rozwiązania na sprawdzarce

Piramida

Plansza składa się z n kolejnych pól, numerowanych $1\dots n$, z których niektóre są zablokowane (nie dostępne). Pionek stoi na polu 1 i w każdym ruchu przemieszcza się do przodu co najmniej o jedno, a co najwyżej o 6 pól. Na ile sposobów może dojść do pola n , nie stając po drodze na żadnym zablokowanym polu?

Mosiężny Most

Dany jest ciąg n liczb. Wybrać z niego pewne liczby tak, żeby otrzymać jak największą sumę, nie wybierając nigdy trzech sąsiednich liczb.

Plan zajęć

Szacunkowy czas trwania: 2 godziny lekcyjne.

1. Metoda rekurencyjna i iteracyjna na obliczanie ciągu Fibonacciego
 - Podstawowa wada metody rekurencyjnej: wielokrotne obliczanie tych samych wartości; metoda iteracyjna w bardzo oczywisty sposób oblicza każdą wartość tylko raz.
2. Główna idea programowania dynamicznego - obliczyć podzadania jak w rekursji, ale tak, żeby żadnego nie obliczać wielokrotnie.
3. Metoda "top-down": formułujemy podzadania - mniejsze wersje ostatecznego zadania - i ustawiamy je w łańcuch (w tym wypadku podzadania to wartości $F(i)$).
 - Początkowe elementy łańcucha są łatwe do obliczenia ($F(0)$ i $F(1)$)
 - Każdy element da się obliczyć z poprzednich ($F(i)$ z $F(i-1)$ i $F(i-2)$)
 - Ostatni element to nasze pierwotne zadanie ($F(n)$).
 - Metodę top-down polecam jako główny sposób przedstawiania algorytmów dynamicznych - jest dość intuicyjna i uniwersalna.
4. [opcjonalnie] Metoda "bottom-up", czyli spamiętywanie (nieoficjalnie ang. *memoization*):
 - Wywołujemy normalną rekursję, ale przy wejściu do procedury sprawdzamy, czy wartość była już kiedyś obliczana.

- Jeśli nie, obliczamy ją rekurencyjnie i zapamiętujemy w tablicy (ew. STL-owej mapie).
- Jeśli już była i jej wartość jest w tablicy, zwracamy ją bez dalszych wywołań rekurencyjnych.
- Przykładowy pseudokod obliczania liczb Fibonacciego tą metodą:

$F[0..n] = \{-1, -1, \dots, -1\}$

fibonacci(x):

jeśli $F[x] = -1$:

jeśli $x = 0$ to $F[x] = 0$

jeśli $x = 1$ to $F[x] = 1$

jeśli $x > 1$, to $F[x] = \text{fibonacci}(x-1) + \text{fibonacci}(x-2)$

zwróć wynik $F[x]$

jeśli $F[x] \neq -1$:

zwróć wynik $F[x]$

5. Zadanie "Piramida".

- Jeden z najprostszych przykładów na programowanie dynamiczne: liczba sposobów $S[k]$ dotarcia na pole k to 0, jeśli k jest zablokowane, i $S[k-1] + \dots + S[k-6]$ w przeciwnym razie.

6. Zadanie "Mosiężny most"

- Znowu, sformułowanie podzadania jest dość proste - jeśli tablica wejściowa to $A[1..n]$, częściowy wynik $W[k]$ to maksymalny zysk na początkowym fragmencie $A[1..k]$.
- Istotnym - i pouczającym - elementem zadania jest zauważenie, że wynik $W[k]$ da się wyliczyć z poprzednich.
- Jeśli nie wybieramy elementu $A[k]$, to $W[k] = W[k-1]$ - wynik jest taki sam, jak na elementach $1..k-1$
- Jeśli wybieramy $A[k]$, ale nie wybieramy $A[k-1]$, to $W[k] = A[k] + W[k-2]$.
- Jeśli wybieramy $A[k]$ i $A[k-1]$, to nie możemy wybrać $A[k-2]$, więc wynik to $W[k] = A[k] + A[k-1] + W[k-3]$.

